

LAPDno-2026-418

Päätös julkisuuslain (621/1999) mukaiseen tietopyyntöön

Tämä päätös koskee lain viranomaisten toiminnan julkisuudesta (julkisuuslaki 621/1999) mukaista tietopyyntöä.

Lapuan Sanomien päätoimittaja on jättänyt 13.7.2026 Lapuan kaupungille julkisuuslain (621/1999) mukaisen tietopyynnön, joka koskee Lapuan kaupungin hallussa olevaa Lapuan kaupungin tytäryhtiön Lapuan Kotiasunnot Oy:n erityistilintarkastusraportin sisältämiä tietoja tai raporttiin liittyvää muuta esitysmateriaalia. Lapuan Kotiasunnot Oy:llä on oma hallitus. Yrityksellä ei ole julkisia tehtäviä eikä se käytä julkista valtaa ja näin ollen yritys ei kuulu julkisuuslain soveltamisen piiriin. Yrityksessä sovelletaan osakeyhtiölakia (624/2006).

Erityistilintarkastus koskee Lapuan Kotiasunnot Oy:n talouden ja hallinnon hoitoa ja se on teetetty omistajaohjauksen tueksi. Raportti perustuu laajasti Lapuan Kotiasunnot Oy:n ei-julkiseen aineistoon, kuten hallituksen pöytäkirjoihin, sopimuksiin, pankkitilitietoihin, kirjanpitoaineistoon sekä lähipiiritoimia koskeviin selvityksiin. Raportti sisältää henkilötietoja, osoitetietoja, rahoitusjärjestelyjä ja muuta yhtiön taloudellista asemaa kuvaavaa aineistoa.

Erityistilintarkastusraportin on laatinut Talvea tarkastuspalvelut Oy Lapuan kaupunginhallituksen toimeksiannosta keväällä 2026 erikseen sovittujen toimenpiteiden mukaisena asiantuntijaselvityksenä. Raportissa todetaan nimenomaisesti, että se on tarkoitettu yksinomaan toimeksiantajan käyttöön kokonaiskuvan muodostamisen tueksi eikä kyse ole ISA-standardien mukaisesta tilintarkastuksesta tai muusta varmennustoimeksiannosta. Lisäksi raportin kansilehdelle on merkitty salassapitoperusteeksi julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 20 kohta.

Talvea tarkastuspalvelut Oy:n tilintarkastaja esitteli Kotiasunnot Oy:n erityistilintarkastuksen tulokset Lapuan kaupunginhallituksen kokouksessa 15.6.2026 ja kaupunginhallitus päätti merkitä erityistilintarkastuksen tulokset tiedokseen. Erityistilintarkastusraportin lisäksi muuta esitysmateriaalia ei ole. Päätös on nähtävillä Lapuan kaupungin verkkosivuilla pois lukien salassa pidettävä erityistilintarkastusraportti.

Lapuan Sanomien päätoimittaja on pyytänyt saada erityistilintarkastusraportin itselleen journalistista työtä varten kaupunginjohtajalta tekstiviestillä 16.6.2026, jolloin hänelle on ilmoitettu, että asiakirja on salassapidettävä eikä asiakirjaa luovuteta.

Julkisuuslain mukaan 4:14.1 §:n perusteella viranomaisen asiakirjan antamisesta päättää se viranomainen, jonka hallussa asiakirja on. Lapuan Kotiasunnot Oy:n erityistilintarkastusraportti on Lapuan kaupungin hallussa. Lapuan kaupungin hallintosäännön 146 § perusteella asiakirjojen luovutuksesta päättää hallintopäällikkö.

Perustelut

Lapuan kaupungin konserniohjeen mukainen tytäryhtiöiden ja Lapuan kaupungin välinen omistajaohjaus ja sisäinen valvonta on julkista siltä osin, kun Lapuan kaupungin toiminta on julkista.

Julkisuuslakia sovelletaan viranomaisiin, kuten kunnan viranomaisiin ja viranomaisten hallussa oleviin asiakirjoihin (julkisuuslaki 4 ja 5 §:t). Osakeyhtiö ei lähtökohtaisesti kuulu julkisuuslain 4 §:ssä tarkoitettuihin viranomaisiin, vaikka sillä olisi julkinen omistaja, jos se ei käytä julkista valtaa. Kunnan omistaman osakeyhtiön omat hallituksen pöytäkirjat, sopimukset, kirjanpitoaineisto ja muu sisäinen aineisto eivät sellaisinaan ole julkisuuslain tarkoittamia viranomaisen asiakirjoja vain siksi, että yhtiön omistaa kunta. Osakeyhtiöiden aineistot ja pöytäkirjat ovat lähtökohtaisesti asiakirjoja, jotka kuuluvat osakeyhtiölain johdon vaitiolovelvollisuuden piiriin ja ovat salaisia.

Lapuan kaupungin osakeyhtiömuotoisiin tytäryhteisöihin ei sovelleta julkisuuslakia tai kuntalain luottamushenkilön tiedonsaantioikeutta koskevia säännöksiä. Lapuan kaupungin osakeyhtiömuotoisissa tytäryhtiöissä sovelletaan osakeyhtiölakia. Osakeyhtiölain mukaan yhtiön johdon on huolellisin toimin edistettävä yhtiön etua ja muun muassa tämän vuoksi yhtiön hallituksella ja toimitusjohtajalla on velvollisuus olla julkaisematta tietoja, joiden antaminen voi olla yhtiölle vaarallista tai vahingoittaa yhtiötä. Tällainen tieto saattaa sisältää tietoa liikesalaisuuksista, henkilöstöstä, asiakkaista, sopimuksista, investoinneista, suunnitelmista, taloudellisesta tilanteesta, ongelmista, riskeistä yms. Vaitiolovelvollisuuden rikkomisesta voi seurata vahingonkorvaus- ja rikosoikeudellisia sanktioita. Yrityksen johto voi vaitiolovelvollisuuttaan rikkomatta antaa tietoja yhtiön koko osakekannan omistavalle taholle osana omistajaohjausta.

Kuntayhtiöitä koskien lainsäätäjä on ottanut lähtökohdakseen säätää eri tahojen tiedonsaantioikeudesta kuntayhtiötä koskeviin tietoihin erikseen osakeyhtiölaissa, kuntalaissa (410/2015) ja tilintarkastuslaissa (1141/2015).

Julkisuuslain mukaan Lapuan kaupungin hallussa oleviin tytäryhtiöitä koskeviin asiakirjoihin sovelletaan lähtökohtaisesti julkisuuslakia ja tietyt osakeyhtiöitä koskevat tiedot ovat myös yleisesti osakeyhtiölain ja kaupparekisterilain (129/1979) perusteella kaikille julkisia. Omistajaohjausta koskevat Lapuan kaupunginhallituksen päätökset ovat julkisesti nähtävillä Lapuan kaupungin verkkosivuilla.

Lapuan kaupungin hallussa olevat julkiset asiakirjat voivat myös olla julkisuuslain perusteella kokonaan salaisia tai sisältää salassa pidettävää tietoa. Vaikka julkisuuslain tarkoituksesta seuraa kunnille yleinen velvollisuus edistää avoimuutta, kuntayhtiöiden rajaamista julkisuuslain soveltamisen ulkopuolelle voidaan perustella sillä, että kuntayhtiöissä käsitellään monesti ja myös pääasiallisesti sellaisia tietoja, joka ovat salassapidettäviä julkisuuslain 24 §:n perusteella.

Omistajaohjaukseen ja sisäiseen valvontaan liittyvien ja tytäryhtiöiden asioita koskevien Lapuan kaupungin hallussa olevien asiakirjojen luovutukseen liittyy aina tapauskohtaista harkintaa. Omistajaohjauksen ja tytäryhtiön suhteessa, julkisen omistajan on pidettävä salassa tytäryhtiön liikesalaisuudet julkisuuslain 24 §:n 1 mom.

20 kohdan perusteella. Tiedon saaminen ei poista salassapitovelvoitetta ja tiedon väärinkäytöstä voi seurata vahingonkorvaus- ja rikosoikeudellinen vastuu.

Julkisuuslain 10 §:n mukainen osajulkisuuden toteuttaminenkin on käytännössä mahdotonta, koska, kun julkisuuslakia ei sovelleta Lapuan kaupungin tytäryhtiöihin, ei ole myöskään tarkoituksenmukaista erotella kuntayhtiötä koskevasta asiakirjasta tietoa sen perusteella, onko jokin tieto julkinen vai salassapidettävä julkisuuslain perusteella. Jos tiedon erottelua ei voi tehdä, asiakirja on julkisuuslain mukaan kokonaisuudessaan salassapidettävä. Asiakirjan luovuttaminen edellyttäisi erillisen julkaisukelpoisen version laatimista toimeksiantajan toimesta.

Julkisuuslain 24 §:n 1 momentti sisältää laajan luettelon, jossa laki määrittää salassa pidettävät tiedot viranomaisen asiakirjoissa. Julkisuuslaki suojaa liikesalaisuuksia ja muita elinkeinosalaisuuksia (20 kohta) ja julkisuuslain 24.1 §:n kohdassa 15 on määritelty valvonta- ja tarkastussalaisuus.

Tiedon salassapitoa määriteltäessä viranomaisen velvollisuutena on huolehtia siitä, että tiedon salassapito arvioidaan riittävän selvityksen perusteella. Lapuan kaupungin näkemyksen mukaan erityistilintarkastusraportin salassapitoperuste perustuu parhaaseen mahdolliseen arvioon ja, että asiakirja on salassapidettävä 24.1 §:n kohdan 20 perusteella. Erityistilintarkastusraportti sisältää tietoja, joiden yleinen julkisuus heikentäisi perusteettomasti yrityksen liiketoimintamahdollisuuksia ja kilpailuasemaa. Asiakirjan sisältämät tiedot ovat myös yritystoiminnan kannalta perusteltuna tarpeellista pitää salassa, koska tiedon antaminen asiakirjasta aiheuttaisi elinkeinonharjoittajalle taloudellista vahinkoa. Erityistilintarkastusraportti sisältää myös tietoa, joka kuuluu johdon osakeyhtiölain lakisääteisen vaitiolovelvollisuuden piiriin, eikä tällaista tietoa saa luovuttaa ulkopuolisille.

Julkisuuslaki 24.1 §:n kohta 15 sisältää myös valvontasalaisuutta koskevan salassapitoperusteen. Salassapitoperuste asettaa viranomaisen toimivaltaan kuuluvan tarkastuksen tekemisen ja muun valvontatoimen toteuttamisen salassa pidettäväksi silloin, jos tiedon antaminen vaarantaisi valvonnan tai sen tarkoituksen toteuttamisen tai ilman painavaa syytä olisi omiaan aiheuttamaan vahinkoa asianosaisille ja aiheuttaisi aiheetonta leimautumista. Lain mukaan tiedon luovutus vaarantaa valvonnan tarkoituksen toteutumisen, jos tietojen luovutus vaarantaa valvontaan liittyvän luottamuksensuojan.

Asiakirjan luovutus muodostaa myös yksityisoikeudellisen riskin ja saattaa johtaa asianosaiset oikeudellisen epävarmuuden tilaan. Omistajaohjaus ja sisäinen valvonta edellyttävät toteutuakseen riittävää luottamuksensuojaa, sujuvaa yhteistoimintaa ja tiedonkulkua asianosaisten ja muiden viranomaisten välillä. Erityistilintarkastusraportin luovutus ei edistäisi valvontatietojen saamista jatkossa ja aiheuttaisi vahinkoa kaikille asianosaisille.

Erityistilintarkastusraportti on salassapidettävä julkisuuslain liike- ja valvontasalaisuutta koskevien kohtien perusteella.

Päätöksen peruste

Julkisuuslain mukaan 4:14.1 §:n perusteella viranomaisen asiakirjan antamisesta päättää se viranomainen, jonka hallussa asiakirja on. Lapuan Kotiasunnot Oy:n erityistilintarkastusraportti on Lapuan kaupungin hallussa. Lapuan kaupungin hallintosäännön 146 § perusteella asiakirjojen luovutuksesta päättää hallintopäällikkö.

Päätös

Lapuan kaupunki ei luovuta erityistilintarkastusraporttia tietopyynnön tekijälle, koska asiakirja on julkisuuslain 24.1 §:n kohdan 20 perusteella sekä julkisuuslain 24.1 §:n kohdan 15 perusteella salassapidettävä.

Tiedoksi

Lapuan Sanomat / Marianne Lähde

Allekirjoitus

Hallintopäällikkö Minna Kangasluoma

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Lapuan kaupunki 12.08.2026 klo 10:57. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Viranhaltijapäätöksen nähtävänäolo

Lapuan kaupungin verkkosivuilla 12.8.2026

Hallintovalitus

§ 8

Hallintovalitus

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta.

Vaasan hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, 4. krs

Postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa

Puhelin: 029 56 42780 **Faksi:** 029 56 42760

Puhelinvaihtelu: 029 56 42611

Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valitus on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle valituksen määräpäivänä virka-ajan loppuun mennessä.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valituksen toimittaminen hallinto-oikeuteen

Toimita valitus **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä,
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana.

Valitus on toimitettava hallinto-oikeudelle ensisijaisesti sähköisesti Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta, jonka osoite on <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>. Valituksen voi vaihtoehtoisesti toimittaa hallinto-oikeuden kansliaan myös henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona tai sähköpostin avulla kuten sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annettussa laissa (13/2003) säädetään. Lisäksi on ilmoitettava

valittajan henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannus- aatto tai arkilauantai, voi asiakirjat toimittaa hallinto-oikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain 11 §:n mukaan viranomaiselle toimitetun sähköisen asiakirjan katsotaan saapuneen määräajassa, jos asiakirja saapuu viimeistään määräajan viimeisen päivän aikana laissa tarkoitetulla tavalla.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Lopuksi ilmoita yhteystietosi ja kotikuntasi ja allekirjoita valitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot. Jos käytät laillista edustajaa (asianajaja tai julkinen oikeusavustaja), valituksessa tulee olla myös edustajan vastaavat tiedot. Muu asiamies tarvitsee lisäksi allekirjoittamasi valtakirjan.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla.